

Анотація до курсу «Соціологія громадської думки»

Дисципліна вільного вибору «Соціологія громадської думки» читається у магістратурі (2 семестр). В межах дисципліни розглядаються поняття „громадська думка”, її основні різновиди та функції. Процеси формування, функціонування, висловлювання та обліку використання громадської думки. Методи дослідження громадської думки. Соціально-психологічні основи управління громадською думкою. Громадська думка в політичній діяльності. Громадська думка і пропаганда, реклама, паблік рилейшнз. Маркетингові дослідження і громадська думка. Громадська думка в регулюванні соціальних процесів та відносин, підготовці та прийнятті управлінських рішень.

Мета вивчення курсу: сформувати у студентів комплексні знання про соціологію громадської думки; ознайомити із закономірностями і механізмами формування громадської думки, особливостями її вираження та функціонування; навчити студентів аналізувати громадську думку в контексті суспільно-політичних процесів та прийняття управлінських рішень; сформувати навички впливу на громадську думку з гуманістичною метою за допомогою коректних методів.

Структура курсу. В першому модулі студенти розглядають поняття «громадська думка». Об'єкт і суб'єкт громадської думки. Соціальні функції, які виконує громадська думка. Типи суджень громадської думки (оціночні, аналітичні, конструктивні). Канали висловлювання громадської думки (опосередковані, прямі, спеціалізовані). Соціологія громадської думки як спеціальна соціологічна теорія: об'єкт, предмет, задачі та функції.

В другому модулі вивчається сутність конкретного (емпіричного) соціологічного дослідження громадської думки. Класифікація конкретних соціологічних досліджень за суб'єктами громадської думки. Роль і значення конкретних соціологічних досліджень громадської думки в соціальному управлінні і контролі. Етапи підготовки та проведення конкретного соціологічного дослідження. Програма, робочий план та 6 допоміжні документи конкретного соціологічного дослідження громадської думки.

Вивчення курсу передбачає систематизацію **знань** про:

- історію дослідження громадської думки у світовому контексті та в Україні зокрема;
- структуру громадської думки, особливості її формування, вираження і функціонування;
- особливості природи та функції громадської думки за різних політичних режимів;
- механізми взаємодії громадської думки та ЗМІ;
- сучасний стан вивчення громадської думки і нові підходи до її аналізу;
- особливості соціологічної інтерпретації результатів опитування громадської думки в контексті виборів, прийняття рішень, підготовки коментарів для ЗМІ, проведення наукових досліджень тощо;

- соціально-класові детермінанти громадської думки про основні проблеми сучасності;
- основні параметри оціночного ставлення соціальних груп до актуальних проблем дійсності в сучасній Україні.

Опанування практичними аспектами курсу передбачає оптимізацію **вмінь** щодо:

- аналізувати громадську думку в Україні та світі;
- розуміти і пояснювати фактори, що впливають на формування та динаміку громадської думки;
- інтерпретувати дані соціологічних досліджень громадської думки;
- володіти методологічним та методичним інструментарієм дослідження громадської думки;
- оцінювати соціальні настрої та напрацьовувати рекомендації для прийняття рішень;
- аналізувати громадську думку в контексті виборів та здійснювати менеджмент виборчих кампаній, враховуючи стан громадської думки;
- розуміти і втілювати у практичній діяльності сприйняття інституту громадської думки як ключового елемента політичної демократії.

Корисні джерела:

1. Почепцов Г. Г. Коммуникационные технологии. – М.: Рефлбук; К.: Бурдые П., Шампань П. Общественное мнение. // 50 на 50.: Опыт словаря нового мышления. - М., 1989.
2. Возмитель А.А. Формирование и изучение общественного мнения. - М., 1987.
3. Гречихин В. Г. Лекции по методике и технике социологических исследований. – М., 1988.
4. Громадська думка: за матеріалами семінару. - К., 1997.
5. Громадська думка: Теоретичні та методичні проблеми дослідження. – К., 2001.
6. Как провести социологическое исследование / Под. ред. М. К. Горшкова, Ф. Э. Шереги. – М., 1990.
7. Опитування громадської думки. Посібник для журналістів. – К., 2005.
8. Полторак В.А., Соціологія громадської думки. //Соціологія: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. //За ред. проф. Городяненка В.Г. - К., 2002.
9. Полторак В.А. Социология общественного мнения. Уч. пособ. - КиевДнепропетровск, 2000